

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1984

BRNO 1987

Poznámky:

- 1 Cf. Z. Měřinský - M. Plaček, Povrchový průzkum hradu Bukovina, k.ú. Hostim /okr. Znojmo/, PV 1982, Brno 1984, 48-49.
- 2 Není ovšem vyloučen vstup po rampě z plošiny valu, ale cesta by byla velmi strmá a val zbytečně předimenzován.
- 3 ZDO XXV, 186, f. 52; Zápis z r. 1386 uváděný L. Hosákem, Historický místopis země moravskoslezské, Praha 1936, 662, se týká vsi zaniklé severozáp. od Lipníka /ZDO IV, 808/.
- 4 CDM IV, 30, č. 24; CDM VII, 30, č. 37; CDM IX, 45, č. 59; CDM X, 38, č. 45; CDM X, 197, č. 172.
- 5 V. Bartovský, Vlastivěda moravská, Hranický okres, Brno 1909, 112, 117.

Oberflächenuntersuchung der Burg Svrčov, Kat. Gebiet Hranice /Bez. Přerov/. Die Burg Svrčov stand am Rande eines felsigen Abhanges, ober dem Tal der Bečva bei Teplice n. Bečvou. Sie war von einem Wall und Graben in einem weit ausgespannten Bogen gegen den seichten Sattel im Nordosten geschützt und entspricht also durch die Situierung den deutschen Talrandburgen.

Die obere Burg von unregelmässiger ovaler Form /53 x 30 m/ war von drei Seiten von einem Zwin - ger umgeben, nach welchem im Norden nur eine schmale Berme erhalten blieb. Ausser den 10 m breiten Relikten eines Wohnbaues im Südosten und eines umfriedeten, oberhalb das Tal auslaufenden, Beobach - tungsstandes, ist die Fläche ohne irgendwelcher Spuren einer weiteren Verbauung, vor allem eines Tur - mes.

Aus der Verwendung des Burgtypes ohne Bergfried und aus dem feudalen Besitztum in der Umgebung /Hranice war Stiftsgut/ kann man auf den Aufbau der Burg im 14. Jahrhundert, am ehesten dann in den ersten drei Vierteln, schliessen.

Die Burgwüstung kann man mit der Eroberung von Hranice durch die Hussiten, von Jan Tovačový angeführt, im Jahre 1430 verbinden.

POVRCHOVÝ PRŮZKUM STŘEDOVĚKÉHO FORTIFIKOVANÉHO SÍDLA V BOBROVÉ /okr. Žďár n. Sáz./

Miroslav Plaček, Strážnice
/Obr. 26/

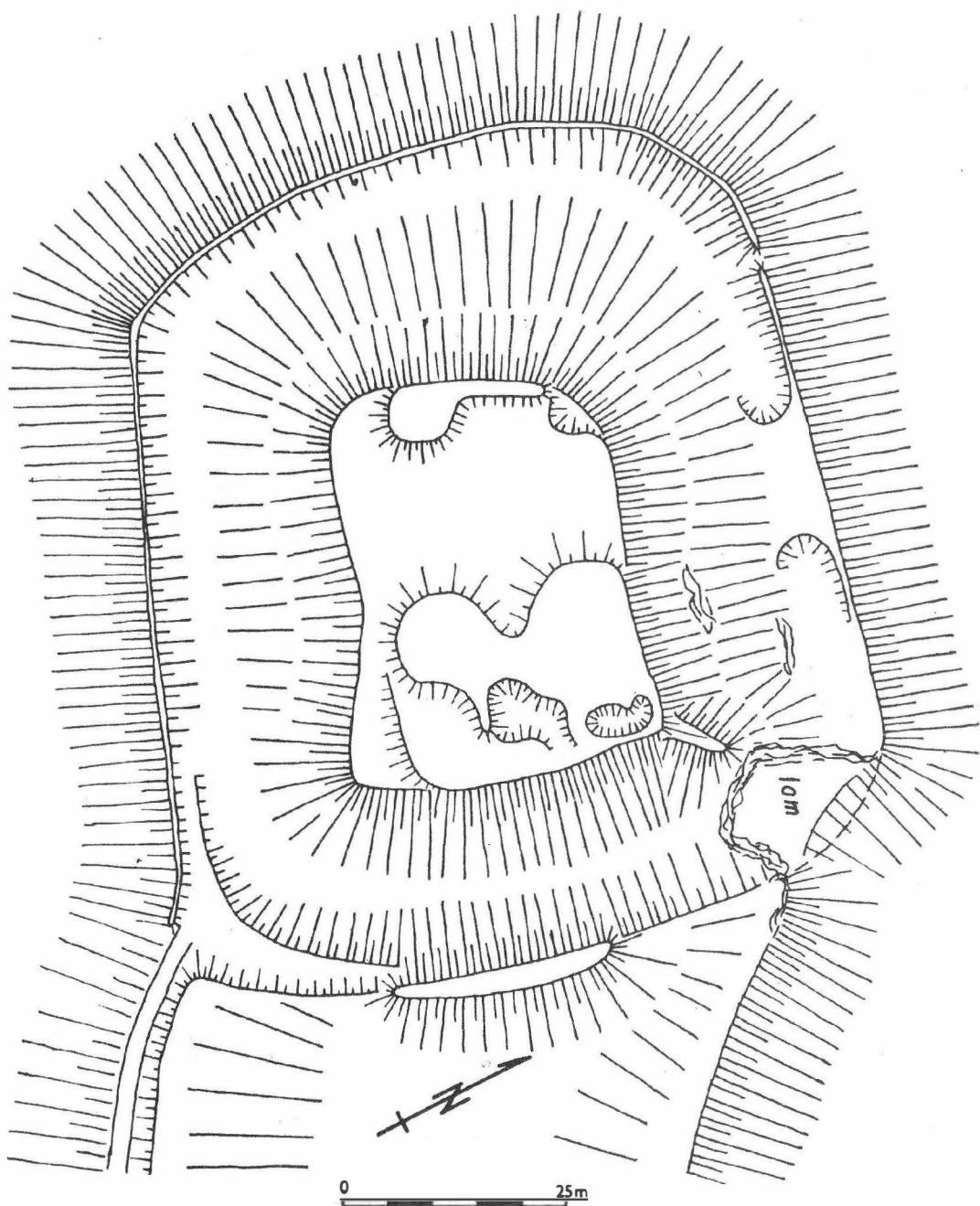
Reliéfni zbytky sídla se nacházejí na konci nenápadné ostrožny /566 m n.m./ nad rybníkem 1 km jiho - východně od městečka. Dispozice je jednoduchá a tvoří ji obdélný pahorek /45x30 m/ s okružním příkopem a víceméně dochovaným valem, které jsou na severovýchodě narušeny nevelkým opuštěným lomem. Na pří - stupové straně je příkop 20 m široký a ještě až 4 m hluboký. Povrch obytného areálu beze stop zdíva je po - měrně plochý s několika nepravidelnými depresiemi a vyvýšeninami, ze kterých nelze usoudit na dispozič - ní členění. Jedině mírně skloněná trojúhelníková plocha na jihu může být pozůstatkem vstupu. Celek, vzhle - dem k jednoduchosti, jasně sídelní funkci a situování, má charakter hrádku.

Výsledky povrchového sběru z března 1984 byly prakticky negativní a k datování je tedy nutno využít historických zpráv. R. 1267 se připomíná Bobrovský újezd, r. 1277 již místo Bobrová a r. 1283 se píše Hrabíše z Bobrové¹ z rodu pánu ze Švabenic, jenž okolí zřejmě kolonizoval. V této souvislosti je nutno poukázat na rozsáhlý kolonizační program pánů ze Švabenic v Podkrkonoší, v podhůří Jeseníků ap. Počát - kem 14. stol. se díl Bobrové ocitl v majetku žďárského kláštera, neboť r. 1338 se již hovoří o Horní /klášterní/ a Dolní Bobrové, přičemž každá měla samostatnou faru². Na přelomu 14. a 15. stol. se kláš - ter zmocnil i Dolní Bobrové připomínané naposled r. 1393, v urbáři žďárském z r. 1407 se jmenuje již jen Bobrová³. Sídlo, vzniklé ve 2. polovině 13. stol., ztratilo tehdy svůj význam a pokud nezaniklo ihned, stalo se tak nepochybně v průběhu husitských válek.

Poznámky:

- 1 CDM III, 397, č. 395; CDM VI, 370, Supl. 7; CDM IV, 283, č. 215.
- 2 CDM VII, 155, č. 217. Farní kostel v Dolní Bobrové stál již ve 13. stol.
- 3 CDM XII, 117, č. 133; L. Hosák - R. Šrámek, Místní jména na Moravě a ve Slezsku I., Praha 1970, 80.

Oberflächenuntersuchung des mittelalterlichen befestigten Sitzes in Bobro - vá /Bez. Žďár nad Sázavou/. Die Relieffreste des Wohnsitzes sind am Ende einer ausdruckslosen Sporenlage ober dem Teich 1 km südöstlich von Bobrová. Die einteilige Disposition im Ausmasse von 45 x 30 m ist von einem Ringgraben und Wall umgeben und ist ohne Spuren eines Gemäuers. Den Hausberg er - baute scheinbar Hrabíše aus Bobrová aus dem Geschlecht der Herren von Švabence, das im Jahre 1283 erwähnt wird. Die Wüstung des Sitzes wird mit der Übertragung der weltlichen Hälfte von Bobrová /Untere/ in den Besitz des Klosters in Žďár um die Wende des 14. und 15. Jahrhunderts verbunden, als er seine Funktion verlor.

Obr. 26.

Bobrová /okr. Žďár nad Sázavou/. Půdorysné schéma zbytků hrádku. - Grundrißschema des befestigten Sitzes. Kresba - Zeichnung: M. Plaček.

PŘEHLED VÝZKUMU 1984

Vydává :	Archeologický ústav ČSAV, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor:	akademik Josef Poulík
Redaktoři:	Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková, Dr. J. Unger
Překlady:	Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby:	A. Krechlerová, P. Šindelář, B. Klíma, M. Plaček, J. Svoboda
Na titulním listě:	rekonstrukce vědérka ze slovanského hradiska Břeclav-Pohansko
Tisk:	VH 103 ZO Svazarmu Brno
Evidenční číslo:	ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů - neprodejné